

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-328/14-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Zbiroh, okres Rokycany, příspěvková organizace
Sídlo	Muchova 554, 338 08 Zbiroh
E-mail právnické osoby	zs.zbiroh@worldonline.cz
IČO	709 960 32
Identifikátor	600 072 037
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Květuší Horákovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Město Zbiroh, Masarykovo nám. 112, 338 08 Zbiroh
Místo inspekční činnosti	Muchova 554, Zbiroh
Termín inspekční činnosti	25. – 28. března a 1. a 2. dubna 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Základní školou Zbiroh, okres Rokycany, příspěvkovou organizací (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Právnická osoba aktuálně vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 540 žáků, školní družiny (dále „ŠD“) s nejvyšším povoleným počtem 60 žáků a školní jídelny s nejvyšším povoleným počtem 1160 stravovaných. V 9 třídách prvního stupně a v 8 druhého se k datu inspekce vzdělávalo celkem 328 žáků (z toho 3 cizinci), kapacita školy byla naplněna na 60 %. Ve školní jídelně se k datu inspekce

stravovalo 240 žáků. Školní družina má dvě oddělení, ve kterých bylo zapsáno 60 žáků. Přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. ročníku. Provoz je stanoven od 6:30 do 7:30 hodin a od 11:15 do 16:00 hodin. Úplata činí 120,- Kč na žáka zapsaného s pravidelnou docházkou.

Spádový obvod školy je široký, 137 žáků dojíždí z 19 okolních obcí. Vzhledem k dopravní obslužnosti a vysokému počtu dojíždějících žáků (42 %) výuka začíná v 7:40 hodin.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení je v letošním školním roce 20 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) integrováno v běžných třídách. Pro 19 z nich je vypracován individuální vzdělávací plán (dále „IVP“).

Škola je zapojena od roku 2008 do mezinárodní sítě Ekoškol a po splnění daných kritérií získala oprávnění používat logo a název Ekoškola.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka školy byla jmenována opětovně do funkce na základě výsledku konkurzního řízení v roce 2013 a splňuje všechny zákonem stanovené předpoklady pro výkon činnosti ředitele školy. Využívá pedagogickou radu školy jako svůj poradní orgán ve všech otázkách týkajících se vzdělávací činnosti. Jiné poradní orgány jako metodické sdružení pro 1. stupeň a předmětové komise pro 2. stupeň nejsou ustanoveny. Ředitelka školy dále informuje členy pedagogické rady o plánovaných kontrolách, cílech hospitační činnosti a o závěrech a opatřeních z nich vyplývajících. Školské radě vytváří odpovídající podmínky pro její činnost

Poradenský systém školy je zajišťován prostřednictvím kvalifikované výchovné poradkyně a metodičky prevence. Výchovná poradkyně vede podrobnou dokumentaci všech žáků se SVP, podílí se na tvorbě a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů a ve spolupráci s třídními učiteli řeší případné závažnější výukové a výchovné problémy jednotlivců. Poskytuje pomoc rodičům a žákům v rámci kariérového poradenství. Pro žáky se SVP vede kroužek nápravné ambulantní péče. Školní metodička prevence vychází při řešení výchovných problémů z Minimálního preventivního programu. Jejich vzájemnou spoluprací a koordinací aktivit je zajišťována nejen včasná diagnostika a metodická pomoc v péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i realizace preventivních programů.

Nadstandardní prostorové podmínky ZŠ umožňují existenci samostatných kvalitně vybavených odborných učeben (10), kmenových tříd (17) a učeben pro ŠD (2). Pro výuku tělesné výchovy má škola 2 tělocvičny a hřiště s nevyhovujícím asfaltovým povrchem. V areálu školy se nachází venkovní učebna a školní pozemek pro pracovní činnosti a aktivity v rámci environmentálního vzdělávání. Učebny a školní družina se na základě prostředků získaných od zřizovatele, sponzorů a realizovaných projektů postupně vybavují novým nábytkem. Ke kvalitativnímu posunu došlo také ve vybavení školy výpočetní a prezentační technikou prostřednictvím projektu „EU-peníze školám“. K dispozici je množství pomůcek, které jsou dle finančních možností plánovitě doplňovány. Dlouhodobým problémem je nedostatek prostředků na zajištění učebnic pro všechny předměty. Od poslední inspekce se podařilo získat investiční prostředky a realizovat zateplení budovy školy, výměnu oken a další nutné opravy.

Pedagogický sbor tvoří 26 pedagogických pracovníků, včetně ředitelky a její zástupkyně, která tuto funkci vykonává od roku 2012/2013. Předepsanou kvalifikaci nesplňují čtyři učitelé. Dvěma začínajícím učitelům je poskytována podpora určeným uvádějícím

učitelem. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků upřednostňuje akce využitelné pro potřeby školy, omezujícími faktory jsou finanční prostředky a vzhledem k místu konání ztížená dopravní dostupnost. Vzdělávání je zaměřeno zejména na studium k prohlubování odborných znalostí a ke splnění kvalifikačních předpokladů. Stávající personální obsazení umožňuje zajištění činnosti školy.

Informace o práci školy a jejích aktivitách jsou prezentovány na webových stránkách školy.

Z hlediska personálního a materiálního zabezpečení školy jsou naplněny předpoklady pro úspěšnou realizaci vzdělávacího programu základního vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávací nabídka školy odpovídá zařazení školy do školského rejstříku. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola J. V. Sládka“ (dále „ŠVP ZV“) je zpracován podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Škola doplnila k 1. 9. 2013 do ŠVP požadavky dané upraveným Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání formou přílohy. Škola vzhledem ke svému zaměření posílila z disponibilní časové dotace na prvním stupni výuku vlastivědy o 1 hodinu, zavedla vyučovací předmět Ekopřírodověda a na druhém stupni vzdělávací oblast Člověk a příroda posílila celkově o 11 hodin.

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je vypracovaný podle zásad a cílů školského zákona. Činnost ŠD probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, který byl zpracován v souladu se školským zákonem.

Sledovaná výuka na prvním stupni byla většinou vedena jednotvárným frontálním způsobem. Zvolený styl poskytoval omezené možnosti rozvíjení všech žákovských kompetencí deklarovaných ve školním vzdělávacím programu. Vyučující střídali metodu řízeného rozhovoru s odborným výkladem a hromadným ústním či samostatným písemným procvičením probírané učební látky. Výraznější diferenciací učebních aktivit a individualizace výuky byla zaznamenána ojediněle. Při výuce učitelé nejmladších žáků dbali na správné pracovní a hygienické návyky, většinou však málo zařazovali relaxační chvíle a vhodné uvolňovací prvky. Výuka s využitím efektivnějších metod a forem dávala větší prostor rozvíjet u žáků komunikativní dovednosti a možnost spolupráce. Vhodnými činnostními metodami v hodinách matematiky a literární výchovy byla podporována matematická, čtenářská i sociální gramotnost. Příkladem dobré praxe byla úroveň sledované výuky v předmětu Ekopřírodověda. Žáci pracovali v týmu, vzájemně komunikovali, pomáhali si a aktivně přistupovali ke splnění badatelského úkolu. Učitelkou byli pobízeni k formulování hypotéz, byl jim ponechán prostor k pozorování a vlastní praktickou činností ověřili pravdivost tvrzení. S vyučující otevřeně komunikovali a bylo patrné, že jsou zvyklí prezentovat své výsledky zkoumání před svými spolužáky včetně závěrečného shrnutí a hodnocení týmové práce.

Učitelé zpravidla dbali na závěrečné shrnutí hodiny, často však bylo formální a neplnilo funkci účelné zpětné vazby. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků bylo použito ojediněle. Celým vzdělávacím procesem prolínal empatický přístup všech vyučujících a slušné jednání žáků.

Ve sledovaných hodinách českého jazyka a společensko-vědních předmětů (Dějepis a Občanská výchova) probíhala výuka bez výrazné vstupní motivace žáků, což se následně v jedné hodině českého jazyka projevilo v částečném nezájmu ze strany žáků o probírané téma. Učivo bylo málo propojeno s jeho praktickým využitím v životě, v některých faktech

učiva byli žáci nesprávnými tvrzeními uváděni v omyl. Ačkoliv bylo učivo v hodinách procvičováno, z reakcí žáků bylo patrné, že učební látku nepochopili. Hodina občanské výchovy byla ryze teoretická, bez využití názornosti, byť k tomu probírané téma vybízelo. Žáci neměli zpětnou vazbu za odevzdanou práci, čímž se snížila jejich motivace k dalšímu plnění zadaných úkolů. Jedinou aktivitou umožňující kooperaci žáků byla skupinová práce, která ale nebyla v závěru řádně zhodnocena. Při výuce dějepisu použila vyučující audionahrávku, která vhodně doplňovala její mluvené slovo a probírané téma. Kladenými otázkami k vyslechnutému textu upevňovali žáci svou dovednost pracovat s informacemi v textu, prezentovat své názory a jasně je formulovat. Pouze v jedné ze sledovaných hodin proběhlo závěrečné hodnocení práce žáků z pohledu učitelky.

Učební činnosti v hodinách anglického jazyka na prvním a druhém stupni byly vhodně namotivované a pro žáky zajímavé. Učitelky upřednostňovaly formy práce, které podporují komunikativní zaměření výuky. Ve všech sledovaných hodinách se jim dařilo navozovat běžné komunikativní situace umožňující aktivní zapojení všech žáků a jejich vzájemnou interakci. Ze spontánních reakcí žáků bylo zřejmé, že jsou na tyto formy práce zvyklí. Prokazovali jazykové dovednosti a znalosti odpovídající danému věku. Výuka byla vedena věcně správně v anglickém jazyce, k neopodstatněnému střídání cizího a mateřského jazyka zpravidla nedocházelo. Komunikace učitelek se žáky byla vstřícná a otevřená, probíhala v přirozené, nestresující atmosféře.

Sledovaná výuka matematiky a přírodovědných předmětů (přírodopis, fyzika, zeměpis, chemie) měla rozdílnou úroveň, závislou zejména na osobnosti učitele. Většina hodin byla vedena srozumitelně s přiměřenou náročností. Učivo bylo účelně procvičováno, žáci byli aktivní po celou vyučovací hodinu a vykazovali dobré znalosti. V části sledované výuky učitelé nedostatečně pracovali s cílem hodiny, což se projevilo v nízké efektivitě učebních činností (např. práce ve skupině, referáty žáků). Technickou podporu výuky tvořilo použití interaktivní tabule, ne vždy metodicky účelně (např. prezentování poznámek).

Zájmové vzdělávání v ŠD navazuje na vzdělávací cíle ŠVP ZV a svými kvalitními volnočasovými aktivitami přispívá k prevenci rizikového chování žáků a podporuje rozvoj jejich osobnosti. Činnost ŠD je pravidelně prezentována na webových stránkách školy.

Průběh vzdělávání v ZŠ a v zájmovém vzdělávání byl celkově na požadované úrovni. Cíle vzdělávání uvedené v příslušných školních vzdělávacích programech jsou postupně naplňovány. Odstranitelným rizikem ve vzdělávacím procesu ZŠ je převažující frontální organizace práce nevytvářející žádoucí prostor pro vzájemnou spolupráci a interakci žáků a absence takových metod hodnocení, které by žákům umožňovaly vnímat jejich vlastní pokrok.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Hodnocení výsledků vzdělávání škola provádí na jednáních pedagogické rady. Výsledky jsou zveřejňovány i ve výročních zprávách o činnosti školy. V minulých letech byly hodnoceny i prostřednictvím standardizovaných testů. Velmi dobrých výsledků dosáhli žáci v anglickém jazyce. Informace o prospěchu a chování žáků jsou rodičům pravidelně poskytovány na třídních aktivech a v rámci konzultačních hodin. Rovněž jsou zváni do školy na projektové dny a veřejná vystoupení. Z rozboru prospěchu v posledních třech letech vyplývá, že v průměru 56 % žáků prospívá s vyznamenáním, počet neprospívajících se ročně pohybuje okolo 6 žáků. Snížený stupeň z chování byl udělen 8 žákům. Úspěšnost žáků ve vzdělávání je posuzována také hojnou účastí žáků v předmětových soutěžích a olympiádách. Předcházet školní neúspěšnosti se škole daří i systematickou podporou žáků se SVP, pravidelným vyhodnocováním naplňování IVP, poskytováním ambulantní

nápravné péče a zejména včasnou diagnostikou případných výukových problémů a jejich řešení. Učitelé na obou stupních často udělují žákům výchovná opatření – pochvaly za práci pro kolektiv, reprezentaci školy apod.

Vzdělávací nabídka školy je doplňována početnými zájmovými útvary (např. německý jazyk, chovatelský kroužek, zdravotnický kroužek, Klub mladých debružárů, florbal, míčové hry) a dalšími akcemi školy (besedy, exkurze, kulturní a humanitární akce). Pořádána jsou kulturní vystoupení pro veřejnost, sportovní akce apod.

Příkladem dobré praxe je působení školy v rámci environmentálního vzdělávání. Škola se snaží různými aktivitami a osvětou vychovávat žáky k odpovědnému chování k životnímu prostředí, ke zlepšování prostředí ve škole a jejím okolí. Žáci se aktivně účastní školních projektů jako např. Den Země, Den stromů, Den zdraví, výchovně vzdělávacích programů např. v ZOO Plzeň.

Četnost a kontinuita zjišťování výsledků vzdělávání žáků a jejich vyhodnocování má požadovanou úroveň

Závěry

- a) Mezi silné stránky činnosti školy patří formování ekologicky správného vztahu žáků k přírodě a získání mezinárodního titulu Ekoškola. Environmentální výchova je plánovitě a systematicky zařazována do výuky i zájmového vzdělávání.
- b) Ve škole nebyly zjištěny zásadní a neodstranitelné nedostatky.
- c) Slabou stránkou školy je absence metodických orgánů prvního a druhého stupně jako garanta odborné a metodické pomoci a vzájemné spolupráce pedagogů, což se projevilo ve stereotypních metodách a formách práce a nedostatečném využívání takových způsobů hodnocení, které by žákům umožňovaly vnímat jejich vlastní pokrok ve většině sledovaných předmětů. Potenciálně rizikovým faktorem může být nespécifikovaná, ale vnímatelná komunikační bariéra mezi částí pedagogického sboru a vedením školy. Ke zlepšení uvedené situace také nepřispělo v nedávné době zavedené omezení přístupu zaměstnanců k vedení školy uzavřením ředitelny a pracoven zástupkyně ředitelky a ekonomky školy elektrickým zámkem s komunikátorem.
- d) Ke zlepšení v oblasti uvedené v bodu c) ČŠI doporučuje ustanovit metodické orgány prvního a druhého stupně.
- e) Od poslední inspekční činnosti byla provedena rekonstrukce budovy školy (oprava fasády a zateplení, výměna oken).

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina vydaná Městem Zbiroh dne 5. října 2004 č. j. 1914/2004 s Přílohou
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje odborem školství, mládeže a sportu, dne 18. 1. 2010 pod č. j. ŠMS/188/10 s účinností od 1. 2. 2010 pro Základní školu Zbiroh, okres Rokycany
3. Jmenování do funkce ředitelky školy Městem Zbiroh ze dne 3. června 2013 s účinností od 1. srpna 2013

4. Osvědčení o studiu v programu celoživotního vzdělávání Studium pro ředitele škol a školských zařízení (akreditace č. j.: 21 053/2005-25-217) ze dne 15. června 2007
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola J. V. Sládka“, platný od 1. 9. 2007 s přílohami platnými od 1. 9. 2013
6. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání platný od 1. září 2013
7. Školní řád platný od 31. 8. 2012
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - doklady o dosaženém vzdělání
9. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2010/2011 až 2012/2013
10. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2013
11. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2013
12. Výkaz o školní družině – školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. 10. 2013
13. Přihlášky do školní družiny pro školní rok 2013/2014
14. Vnitřní řád školní družiny platný od 2. 9. 2013
15. Roční plány - Školní družina I. a II. oddělení
16. Plán výchovného poradenství ZŠ Zbiroh pro školní rok 2013/2014
17. Minimální preventivní program pro školní rok 2013/2014 s přílohami
18. Kniha úrazů od školního roku 2011/2012 včetně záznamů o úrazech
19. Plán hospitační činnosti pro školní rok 2013/2014
20. Hospitační záznamy vedení školy
21. Protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy
22. Záznamy z jednání pedagogické rady od školního roku 2011/2012
23. Rozvrh hodin - školní rok 2013/2014
24. Třídní knihy používané ve školním roce 2013/2014
25. Třídní výkazy a katalogové listy žáků
26. Další vzdělávání pedagogů - školní rok 2013/2014 - realizované akce
27. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2013/2014
28. Individuální vzdělávací plány pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
29. Rozhodnutí o přijetí žáků k základnímu vzdělávání
30. Základní úkoly školního roku 2013/2014
31. Koncepce školy na roky 2013 – 2016
32. Roční plán Ekoškoly na školní rok 2013/2014
33. Školní program environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty na ZŠ Zbiroh

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka	Šefčíková v. r.
Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka	Motlíková v. r.
Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka	Rusnoková v. r.
Mgr. Radomíra Vosejpková, školní inspektorka	R. Vosejpková v. r.
Ing. Mgr. Ivan Veselý, odborník pro oblast technického vzdělávání	Ing. Ivan Veselý v. r.
Bc. Martina Langová, kontrolní pracovnice	Langová v. r.
Ing. Helena Pojarová, kontrolní pracovnice	Pojarová v. r.

V Plzni 18. dubna 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Květuše Horáková, ředitelka školy

Mgr. Horáková v. r.

Ve Zbirohu 6. 5. 2014

Připomínky ředitelky školy

..... 2014

Připomínky nebyly podány.